

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any III.—TARRAGONA, 5 Desembre de 1915.—Núm. 118.

El valor social de la terra

A les planes de RENOVACIÓ hi tenim registrades quelcom de les idees econòmiques del gran apostol del col·lectivisme agrari Henry George. Actualment les seves idees van prenent més consistència degut als resultats obtinguts al ésser contrastades per la pràctica.

Creiem necessari vulgaritzar les doctrines Geor-gistes per formar consciències entre nuclis socials, que més ha de interessar perquè veiem com se va apropant la lluita entre *conservadors defensors del estat de coses actuals* fundat en el monopoli i privilegi del que resulta una desigual repartició de la riquesa i els esperits nous de sentiments *liberals* que laboren per una total renovació que estableixi una millor i equitativa distribució dels guanys produïts per l'esforç del treball.

A Anglaterra es el país més ben preparat per que les doctrines econòmiques que s'aparten de la Economia ortodoxa i combregan amb les idees de la nacionalització de la terra puguin encarnar-se a la realitat, degut a que la celebrada obra «Progrés i Misèria» va ésser el primer èxit bibliogràfic del segle passat, calculant-se que s'han imprès més de un milió d'exemplars, i que ha sigut el llibre més llegit, després de la Bíblia, entre quan s'han publicat des de la invenció de la impremta.

Amb tot i aquest precedent el Ministre d'hisenda anglès Mister Loyd George (deixeble entusiasta i concient a la vegada de Henry George) al voler encarnar a la realitat pràctica, quelcom de les idees del seu mestre va alçar una formidable protesta dels elements *conservadors* de tot Anglaterra, iniciant-se una gran lluita entre els grans terratinens d'una part i els industrials comerciants i treballadors d'un altra. Avans d'ésser aprovades les reformes es va caracteritzar la lluita per dos eleccions generals que van determinar la modificació de la Constitució anglesa.

Quines eren aquestes reformes que tan forta sotragada produïren i feien trontollar amb tal violència aquell país, transformant el modo d'ésser d'un poble que una de les seves característiques es l'estar arrapat fortament a les seves tradicions?

Les causes de tan trassals consistien en tres impostos que amb formes distintes anaven a recaure sobre una mateixa matèria: *el valor social de la terra*.

Els tres impostos consistien *primer* sobre els futurs augmentos del valor de la terra, que no signin deguts ni al treball ni al capital. *Segon* dret de reversió; çò és, un tribut del 10 per 100 pagat per els arrendadors al acabar l'arrendament per menys de vintiu anys. L'impost del 10 per 100 recau sobre la quantitat en que'l valor total de la terra excedeixi al acabar l'arrendament i amb deducció de qual-sevol part de aquet valor que's pugui atribuir a treballs fets o a gastos realitzats per l'arrendador durant el temps que ha tingut la terra. En aquet tribut hi ha establert amb minuciositat verdaderes excepcions encaminades a afavorir l'agricultura.

El *tercer* tribut es imposat sobre terres no aprofitades.

* *

No fem més que indicar de una manera molt sintètica les reformes, per donar una petita idea als nostres llegidors per que'ls aficionats en aquestes qüestions sabem que aniran a buscar el seu desenrotll en altres indrets aon trovarán les reformes ampliament desenvolupades; una publicació com el nostre setmanari no's presta a més; ja que les dites

reformes van precedides de uns profans estudis i'l seu desenrotll ocuparia molt d'espai.

El que'ns interessa es quin va ésser el resultat d'aquestes reformes tan combatudes per les *dretes* d'Anglaterra; ells que varen pronosticar que'l capital emigraria i que serien la ruina del comerç i de la indústria, taxaren les reformes de revolucionaries i d'incompatibles amb les actuals bases de la civilització.

Tots aquets pronostics de les *dretes* varen fer fallida; els suposats de 1909 al 1910 que eren els que contenien les reformes no solament va cubrir el déficit que mirant al mateix se habian introduït, sino que hi va haver un superavit de deu milions de pessetes.

No solsament se varen pagar totes les atencions sino que's varen pagar els gastos de les noves construccions navals i además les pensions donades per l'Estat per als obrers.

Per a demostrar l'immens tràfec que hi va haver a Anglaterra, una sola noticia donarem qu'és la revelació més evident de l'estat florent d'un poble, çò és: l'estadística del paro forçós comunment era a Anglaterra de un vuitanta per mil, dones al any d'establertes les anteriors reformes va baixar al quaranta per mil i en 1911 va baixar al vintinou per mil. La disminució progresiva va continuar hasta poc avans de començar la guerra actual va baixar al tres i mitg per mil.

Si unes reformes tímidesment iniciades sobre les idees econòmiques del gran reformador que succeirà el dia que adquireixin tot el seu desenrotll?

PERE ANTON MARTÍ.

Tarragona 22 Novembre 1915.

Lectures estimulants

Fracment traduït del llibre «El modo de hacer fortuna» de D. Guillem Graell.

Sempre i quan sentiu parlar de la bona o mala sort, deuriu aturar aquest llenguatge, avisant que la sort la porta cadascú en sí mateix, i que les fortunes no son joc de la *loteria*, efectes del atzar, ni ensopagades del potser, sino de l'activitat, del treball i del ingeni. Per cert que aquets dies llegia en Gracian el següent curiós apòlog: Va queixar-se el ruc a Jupiter del malament que'l tractava la fortuna, pregant remei. Invocà que'l premi de la seva docilitat i laboriositat eren *la cebada al rabo y jarabe de palo*. Cridà Jupiter a la Fortuna, la qual, després d'oírli sens pestanyar els raonaments, sonrigué i contestà:—Si es ruc, çde que's queixa?—Això mateix dic jo: el drogo, el burro o cosa pitjor, çde que's queixa per sa mala sort?

Amic com soc de la realitat, perquè'ls fets no's poden desconèixer, no per xó oblidó que la situació econòmica dels individus no depent sempre de llur activitat propia, de llur treball, de les economies que fassin, dels capitals que empleïn, de la explotació intensa de la terra, del *selfhelp*. Una deixa, una boda, el morir-se una persona, un canvi en la tècnica, un invent, una carretera, un ferro carril, el joc, la Borsa, l'opinió dels homes, la moda, la overtura d'un carrer, el desenrotll inesperat d'una comarca, d'una població, lo que en Economia política s'en diu *coyuntura*, cada un d'aquets factons, pot portar a voltes, la ruina, i altres un gran prosperitat, o siga el *uncarned increment*, l'increment no guanyat, com dinen els anglesos. Hi ha quelcom en ell de fortuit i paregut a la sort, emprò, encare, en

aquestes vicisituts hi entra per molt el càlcul: la prova es que son pocs els que s'aprofitan de les circumstancies favorables. Però ningú deu xifrar en aitals accidents llur pervindre, que no s'ha de jugar a cara o creu.

Altre de les coses de que se'n fá abús, es de les ocasions.

Realment, hi han ocasions, i no s'han de desaproveitar, però fiar en elles es altra modalitat de la sort. Generalment les ocasions serveixen per actès de duptosa moralitat, com aprofitar l'alsa de preus quan una Exposició, fira o guerra; explotar la necessitat d'un deudor per a fer-se amb poc cor de la seva suor, treuren gran partit d'una novitat. Quisques d'aitals ocasions contribueixen no poc a desacreditar el comerç i a pertorbar. Els joves que vulgan fer fortuna, no deuen fundar cap esperança sobre base tant insegura.

Lo mateix dic de les vocacions.

Això de la vocació es un misteri al qual no hi trobo explicació. ¿En qu'es funden los que's suposen cridats sens dir ni saber per que? No obstant parlen de concells intims allà en el fons de llurs consciencia. No hi ha tal consiliari, ni ningú l'ha oit mai. Els que aspiren a la carrera sacerdotal o a ingresar en un institut religiós, podran sentir tocs de la gracia divina, més o menys definits, que jutgin suficient per a llurs decisions; però per lo tocant a les demés carreres, al exercici d'una professió, art o ofici, no crec que's cridi a ningú i que's porti innat una inclinació determinada. Pensar que al naixer se porta l'ofici a que un s'ha de consagrar, segons llegeixo en els llibres de màximes, es somniar despert, i en compte de orientar, desorienten, com tot lo misteriós, en esfera que requereix molta diafanitat.

Se juga igualment molt amb les paraules aptitud, capacitat, talent. Entre'ls escolars, el dotat de talent, per lo general s'entent que no necessita estudiar com els altres, per que té com certa ciencia infusa. S'ha escrit recentment molt sobre la manera de descubrir les aptituds, i en els Estats Units formen escola els treballs dedicats an aquest descobriment. Els que he llegit son tant anti-científics, que no he pogut veure com la aplicació de les regles que indiquen, poden donar un mitjà resultat. En el fons es la pretensió d'introduir classificacions parecudes a los de les Ciències naturals, classificacions mes inestables que l'arena en el ordre moral. En realitat es l'afició al misteri, a *la planeta*, com diu el poble ignorant, presumint que s'es tota la vida tal com se neix, i que portem en el cervell, en els gots quil·fers, en els ganglis linfàtics o en quiscun altre recó del cos, la llevor única qu'hem de cultivar i fer fructificar.

Tot això es l'impedimenta que no deix a la voluntat desentrotlla llurs energies, i la brossa que obstrueix nostre camí, la qual importa eliminar per a que l'enteniment pugui guiarnos sens tindre que dar salts en les tenebres. Quant no siga instruir i enrobustir la voluntat, es divagar.

Per la traducció,

J. G. P.

Per la nostra llengua

Una reunió d'entitats pertanyentes a tots els matços polítics de l'autonomisme, va ésser convocada per la Junta del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona. En dita reunió, a la que hi acudiren tots els convocats, se convingué en celebrar un gran acte de homenatge a

la nostra llengua, titulant-lo «Dia de la llengua catalana», devent-lo celebrar el dia primer de Gener vinent, no sols a Barcelona, sinó a tota Catalunya, a qual efecte se formaran els corresponents comitès o comissions organitzadores.

Precedirà a la celebració del «Dia de la llengua catalana», una intensa campanya de mitings, conferències i altres actes.

El producte de lo que's recaudi en aquell dia serà dedicat a benefici del Teatre Català.

Per ahir, dissabte, el C. A. de D. del C. i de la I. convocà a una gran Assemblea a totes les entitats polítiques, culturals, recreatives, etc. que tinguin caràcter català per a formar un comitè central.

Donat el fi de aquest acte projectat no cal dir que tota Catalunya respondrà a la crida patriòtica que se li farà i des de aquest moment RENOVACIÓ s'hi adhereix amb tot el seu entusiasme.

Acte de justícia

La causa que se instrua contra el nostre volgut amic, el digne i incansable president del «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria», de Barcelona don Josep Puig i Esteve, ha estat sobreseïda per resolució de la sala corresponent al fallar el incident de previ i especial pronunciament formulat per la defensa, d'estar compresa la dita causa dintre la llei de amnistia.

El senyor Puig i Esteve està rebent moltes felicitacions, segons se despren dels confreres barcelonins, i a elles hi adjuntem la nostra que de tot cor li adresem pel mitjà de aquestes curtes ratlles.

Ideari de la guerra

Els orígens de l'Alsàcia

En el plet d'Alsàcia hi va enclòs un problema científic: ¿a quina raça pertanyen els alsàcians? Aquest problema presenta diversos elements. Cal, en efecte, estudiar les característiques dels habitants del país; cal estudiar les múltiples invasions de que ha estat objecte aqueix territori en el curs de l'història; cal estudiar l'arca geogràfica que les diferents races hi han ocupat; cal estudiar les transformacions ètniques, socials, lingüístiques, etc. zetera que s'han produït com a conseqüència del contacte i de la barreja de races.

Aquests estudis, propis dels especialistes de la ciència, il·luminarien abastament la qüestió si arribessin a conclusions precises i unànims. No es així, per desdort. Al voltant de les qüestions ètniques i històriques, els aciençats encenen les llurs polèmiques; formulen conclusions contradictòries, i la controvèrsia se prolonga anys i mes anys. Contribueix a això, en gran part, el fet que'ls homes de ciència, en qüestions d'aquesta natura, no són imparcials, no són desinteressats. Cadascú fa els seus estudis y formula les seves conclusions amb el desig d'afavorir els interessos, els anhels i les ambicions del seu poble. Els savis, quan tracten els problemes nacionalistes, esdevenen advocats. El sentiment s'imposa a la llur intel·ligència. ¿No hem vist, per exemple, el cas científicament escandalós de dos etnòlegs balcànics, serbi l'un, búlgar l'altra, el primer dels quals comptava, l'any 1899, a la Vella Serbia i a la Macedònia, 2.048.000 serbis i 57.600 búlgars, mentre el segon, l'any 1900, comptava a les mateixes regions 1.800.000 búlgars i 700 serbis només?

No caiguem, però, en la covardia de renunciar a pendre partit, a formar-nos una opinió pròpia d'aquelles coses sotmeses a contradicció. Amb coneixement de causa i a consciència, el nostre seny ha de fallar el litigi. Sempre serà bo, així sí, que les conclusions a què arribem no siguin massa rígides, massa tancades, massa rotundes. Convindrà que siguin massa rígides, massa tancades, massa rotundes. Convindrà que siguin una mena de conclusions provisionals. El «fet nou», que en Dret motiva la revisió d'una causa, se produeix molt sovint en les qüestions relatives a les ciències històriques i socials.

Els orígens de l'Alsàcia han estat i són tema de viva controvèrsia. Cercant un sòlit fonament a les

respectives tesis nacionalistes, els erudits alemanys sostenen que l'Alsàcia es un país originariament germànic, i els erudits francesos sostenen que és un país originariament celta, originariament gal. Amb esperit serè i alhora golafre de trobar la veritat, nosaltres estudiarem aquest problema quan escribirem la nostra *Historia dels moviments nacionalistes*. I arribarem aleshores a les conclusions següents:

«Primitivament, les terres situades entre els Vosges i el Rin, que després foren la Alsàcia y la Lorena, estaven ocupades per tribus cèltiques...» (1)

«La Lorena pot ésser considerada com un troç de la França, com una regió francesa; l'Alsàcia, no. L'Alsàcia serva un caràcter particular que la distingeix notablement de la França. Per la raça i per la llengua, els ideals se diferencien dels francesos...»

«Es evident que hi ha la naturalesa de l'Alsàcia elements teutònics. El dialecte alsacià s'acosta a la llengua alemanya. Originariament, els alsàcians són, potser, de raça germànica més o menys pura.» (2)

Tenim, docs, un doble fet, o si es vol, una doble hipòtesi: els primers pobladors de l'Alsàcia van ésser cèltes; els alsàcians d'avui són probablement de raça germànica, mesclada amb altres, però predominant aquella.

D'aqueixos dos títols de «propietat nacionalista» (diguem-ho així) el títol del *primer ocupant* el posseeixen el francesos; l'altre, el títol de l'*ocupant actual* (i aquí ens referim a l'ocupació ètnica, no a l'ocupació política) el posseeixen els alemanys. Val a dir, però, que el segon títol es més discutible i menys categòric, científicament, que el primer. La cosa que apar clara és que la llengua alsàciana es un dialecte de l'alemany.

No-gens-menys, els professors i erudits teutons no s'accontenten amb que l'Alemanya posseeixi un dels dos títols esmentats. Ells volen que els posseeixi tots dos. Per això sostenen, a base de dades frauduloses i tendencioses, que els primers habitants històrics de l'Alsàcia van ésser els germans. Mes aquesta afirmació es ben poc sòlida. En una conferència, notablement, un historiador francès il·lustre M. Camille Jullian, ha demostrat davant l'Acadèmia d'Inscripcions de l'Institut de França que, en sos orígens, l'Alsàcia va ésser purament celta.

A. ROVIRA I VIRCILÍ.

Pregunta

Quan les ombres de la nit embesteixen la ciutat les remors del carreró son més plenes de pecat, les mondaneres de poc preu, els papellons de brassal, baixen al pou pestilen ont s'obra la flor del mal.

Les aceres de per banda son paradís infantils ont hi naixen cent novembres, ont hi moren cent

[abril] a les clarors d'artifici de la ciutat indigent, indigent pels crancs que porta menjant-sela barba-

[ment].
¿De quina Bethlem sagrada, de quin estable eixirà el nou Crist que'ns redimeixi d'aquest gros pecat urbà?

J. COSTA I POMÉS.

Barcelona.

De la Mancomunitat

El dissabte de la passada setmana acabà l'Assemblea general de la Mancomunitat Catalana, de la qual ne parlavem en el darrer nombre, i com ja anunciarem devia en aquesta Assemblea discutir un assumpte que interessa de debò a Tarragona, com ho és lo de les Escoles demanades pel nostre Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, convenientment secundat per totes les entitats polítiques, culturals i econòmiques de nostra ciutat.

Després de breu discussió, l'Assemblea acordà que passés la proposició corresponent a estudi del Concili, recomanant-li que estudiés aquest afer i procuri la implantació de les escoles de Comerç a Tarragona i en les altres poblacions de més intensa vida mercantil de Catalunya, procurant aprofitar les consig-

nacions que figuren en els presupostos generals de l'Estat per aquest objecte.

Hem de fer remarcar que així tal com deixem transcrit, fou el acord que prengué l'Assemblea, i no com alguns periòdics han ficat dient que's trengué el nom de Tarragona, puix que no va ésser pas així, encare que hi hagué qui ho volia.

Felicitem-nos de aquest primer pas donat per a la implantació de la Escola de Comerç que tant necessària es per a Tarragona, emprò si devem remarcar que ara es quan mes se deu treballar per arribar a la completa consecució de això que tots anhelem. A treballar, doncs, fins a obtindre-ho.

Per Serbia

La revista de la Joventut Nacionalista de Catalunya, *Renaixement* fa una crida als catalans amb motiu de la invasió de la «Kultur» imperialista en terres de la petita i heroica Serbia, amb un hermós article que no'ns podem sustraure en reproduir-lo.

«Una ansia de justícia, un anhel de llibertat patriòtica ens dugué a l'actuació pública. Si en el més profunde de la nostra ànima el foc sagrat del Nacionalisme hi ha abrandat sempre sense atenuar-se ni un sol instant de la nostra vida, no hi ha cremat mai amb l'exclusiu egoisme per la nostra Patria, sinó que el nostre anhel de justícia i de llibertat és per tots els pobles del món que sofreixen opressió. De la nostra revista han eixit els més ardorosos clams de justícia per la Bèlgica desolada, i avui que Serbia es troba amenaçada d'ésser també expoliada de la seva sobirania, nosaltres en nom dels nacionalistes catalans, en nom de Catalunya venim a fer manifestació de simpatia a la causa serbia i a clamar amb la força del nostre existir per la independència d'aquesta heroica nacionalitat balcànica.

No són sols els homes que amb gran heroisme i patriotisme defensen pam a pam la terra que els avis llurs els llegaren, la patria que tants sacrificis els costa i que amb un optimisme tan heroic defensen amb l'esperança absoluta d'un demà esplendorós i justicier per a Serbia. Cinquanta mil dones i criatures, dels cims altijs de les abruptes muntanyes, desesperadament lluiten per la independència patria, llançant de dalt a baix, als congostos per on l'enemic avança, roques immenses, artefactes de mort terribles. I aquestes dones i aquests infants que èpicament lluiten per la llur patria, són destruïts per l'enemic poderós, i els qui resten veuen amb greu dolor com a pesar de tota defensa, de tant heroisme, l'invasor avança, delmat això sí, per les terres caríssimes de Serbia. Es un troç d'aquesta raça eslava tan dolorosa, que veu desaparèixer la seva patria, tantes voltes xopa de sang, sota les petjades de l'invasor.

Ningú qui dins la seva ànima hi covi un anhel de justícia pot deixar de sentir un greu dolor per aquell poble en perill de mort, i menys encara qui com els catalans portem en nostre sí una ansia d'afirmació nacional. A Catalunya, fóra del miting del 31 de juliol de 1914, res s'ha fet per la pobre Serbia; ni una almoïna, ni un consol per aquestes pobres dones i aquests infants que moren lluitant per la justícia!

En aquest moment suprem per a la vida de Serbia, *Renaixement* té interès en fer més patent la seva simpatia per la causa dels pobres serbis. I diem més; l'imperialisme corruptor, negoci monstruosa de la que nosaltres també en som víctimes, intenta cometre un nou crim, robant la independència a Serbia. Els catalans no podem passar aquesta monstruositat sense la més enèrgica protesta. No hi ha dret, per fort que es sigui, a apoderar-se de la patria d'altri; la defensa dels serbis és digna de la nostra simpatia, com l'actitud de l'enemic ho és del nostre menyspreu.

Publicistes, homes públics, artistes i literats, lluitadors per un ideal de justícia, obrers, premsa, entitats patriòtiques, vulguin ajudar-nos a l'obra humaníssima de proclamar la nostra simpatia per la sobirania dels serbis. La sang vessa a dolls per l'existència d'un poble; la germanat humana ens demana una ajuda, sia com sia; la Catalunya que lluita per la seva afirmació nacional, no pot mancar

(1) «Historia dels moviments nacionalistes». Volum I, pág. 147.

(2) Llibre citat. Volum I, pág. 156.

a la gran manifestació de simpatia que arreu del món s'organitza a favor dels serbis. Homes de cor, volgheu-nos ajudar a clamar, com els lluitadors heroics: visca la independència serbia!»

Nosaltres no podem negar el nostre decidit apoi a la crida de la «Joventut Nacionalista» de Catalunya i des d'aquest moment ens posem a la seva disposició per a ajudar a lo que's tracti de fer patent l'efecte dels catalans a la soferta Serbia.

Escola Superior d'Agricultura

Viticultura i Enologia

Quart dels Cursos breus especialitzats patrocinats per la Mancomunitat de Catalunya,

Desitjant l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona estendre l'ensenyança agrícola a tots els estaments socials, i aspirant a que la veu de la moderna agricultura sia per tot escoltada, ha resolt donar uns cursos, sots els auspicis de l'Il·lustre Mancomunitat de Catalunya, per a masovers, arrendataris i petits propietaris; l'onze tindrà lloc a Cambrils, del 2 al 13 del mes de Desembre. Aquesta ensenyança es donarà conforme les següents bases:

1.ª Les classes tindran lloc tots els dies compresos del 2 al 13 de Desembre, de quatre a set de la tarda, en el local del Sindicat Agrícola de Cambrils, seguint el Programa que es repartirà a tots els alumnes.

2.ª Cada classe tindrà: Una hora de Conferència, Lliçó teòrica, Projeccions; mitja hora de conversa sobre els punts tractats; una hora i mitja de Pràctiques.

3.ª Els que vulguin assistir al curs, deuran demanar-ho de paraula o per escrit, abans del dia 1 de Desembre, al President del Sindicat Agrícola de Cambrils o al Director de l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187.—Barcelona.

4.ª Els assistents deuran pagar una pesseta per el carnet d'identitat, que donarà dret a seguir el curs.

5.ª La matrícula serà gratuïta, però porta el compromís d'assistir a totes les lliçons.

6.ª Per motiu d'ésser aquesta ensenyança especialitzada per a parcers i petits propietaris, sols deuran inscriure's aquells que fassin personalment els treballs de conreu. Els grans propietaris que amb la seva assistència vulguin honorar l'Escola deuran tindre en compte el caràcter de vulgarització que han de tindre aquests cursos.

7.ª Els punts principals que es tractaran seran: Economia de la vinya; Estudi del cep; Adobs; Conreu; Podes; Malalties del cep; Estudi del raïm, del most i del vi; Fabricació de vins per moderns procediments; Gas sulfurós; Llevadures; Malalties del vi; Associacions vitícoles; Pràctiques de la determinació d'alcohol, acidesa fixa, acidesa volàtil, gas sulfurós, regoneixement de sofres, sulfats i d'adobs químics, anàlisi de mostos i examen microscòpic.

8.ª Totes les Conferències aniran acompanyades de nombroses Projeccions i per a les Pràctiques es disposarà de gran nombre de màquines, completant-se l'ensenyança amb alguna excursió per a veure d'aprop alguna finca d'explotació vitícola i una visita a l'Estació Enològica de Reus.

9.ª Aquesta ensenyança serà donada per don Jaume Raventós, Enginyer Industrial Director del Laboratori del Institut de Sant Isidre i D. Josep M.ª Valls, Enginyer Agrònom, propietari viticultor.

Barcelona, 15 de Novembre de 1915.—L'Enginyer Director, Josep M.ª Valls.

Una Conversa interessant

El passat dijous, en la sala de actes del «Centro Industrial», donà sa anunciada Conversa versant sobre la necessitat de implantar a nostra ciutat una Mutual de Segurs, el nostre bon amic En Macià Mallol, individu de la Junta de Govern de dit Centre.

Explicà amb bastants detalls els nombrosos beneficis que reportaria a la classe industrial tota el establiment de la Mutual de Segurs, puix que amb el pago, de moment, de les mateixes primes que ara se paguen a les demés companyies asseguradores podria arribar-se a formar en no molt temps un capital que podria destinar-se per a anar a la construcció de un edifici propi per al Centro Industrial, objecta a que deuen adreçar-se els desitjos de tots els socis que vulguin el enlairament del Centre.

Fou molt celebrada aquesta Conversa de l'amic Mallol, per part dels nombrosos oients que hi concorregueren, poguent avençar, sens por de equivocar-nos, que la Mutual de Segurs molt prompte serà un fet, a la nostra ciutat, segons se'n pogué deduir de lo ben rebuda que ha estat aquesta idea, pels industrials.

◆ ◆ ◆

* * *

¡Avant! La vida és del mes fort i avui la força es tota an el cervell. Cantém la llibertat, prò anem a estudi, que anant-hi lliurarem els nostres nets. Cantém la llibertat i fem-nos nostre la gèrmen del progrés; que amb ciencia i amb amor l'espai s'aixampla... ¡Avant i llibertat!, que tot vol temps.

En tant, estima-m força, ma estimada: servém la nostra llar com niu d'aucells.

Tu ensenya-ls d'estimar, que amor és vida, i jo'ls hi ensenyaré d'estendre la volada sens cansar-se, perque al seu torn ho ensenyin als fills seus. I aixís seràn un dia del tot lliures... Nosaltres no hi serém. ¡Ditxosos ells!

JOSEP ALEMANY I BORRÀS.

NOVES

Ja anunciavem en el número passat que hi havia dins a la nostra Unió Nacionalista Republicana la intenció de emprendre una serie de campanyes lo mes profitoses possible per a la causa que defençem, i a la vegada anant sembrant per arreu de nostra ciutat una llevora que, al florir, ens portés a una victòria esplendorosa com corresponent a un poble eminentment liberal, com ho es el de Tarragona.

De primer anduvi s'ha cregut convenient celebrar un acte de admiració per als nostres representants a les corporacions municipal i provincial, a la vegada que també, per als candidats de les darres eleccions de regidors, el qual s'ha organitzat per a avui, en un banquet, que's celebrarà al Hotel Continental en sa espaiosa sala, a la una del mitg-dia.

Son en gran nombre els inscrits per a assistir a aquest banquet, goijosos tots de tributar sa admiració als festetjats, que ho son els nostres amics i companys Pere Lloret, Agustí Lliteras, Joan M. Piñol, Anton Ventura y Josep Gilabert.

En la propera edició ressenyarem l'acte.

Els amics Vazquez-Carbó, amb artistica tarja, curosament impresa per Sugrañes, ens invitan a l'obertura de l'exposició de pintures que tindrà lloc al Saló Parés, de Barcelona, el dia 11 del present mes.

Per el catalog que acompanya veiem que l'exposició serà força important, per el número de quadros i per estar tots ells amarats del llum i ambient de nostre camp.

No cal dir que l'èxit mes sorollós i de positius resultats els desitjem, i amb molt de gust ne parlarem del acte.

Ornamenta la tarja una caricatura dels dos artistes deguda al amic Bon.

El Director de la Escola Superior d'Agricultura, de la Diputació provincial de Barcelona, ens ha remès els programes i cartells del Curs de Cambrils, qual programa tenim el gust de insertar en altre lloc.

Agraim a En Josep M.ª Valls la finesa que ha tingut amb nosaltres.

Per a assistir a la Conferència que amb el tema «Mon viatge a Orient» donà el Dr. Jaume Valls, al Saló de actes del Patronat del Obrer, el dia 30 del passat Novembre, reberem carta de convit que agraiem de debò, havent sentit no poguer-hi assistir per haver-nos-en privat momentànies ocupacions.

En atenta comunicació se'ns ha fet assaber la constitució de la nova Junta Permanent de la Unió Catalanista que fou elegida en el darrer Consell General, com segueix:

President, D. Martí i Julià, de Barcelona.

Viç-president, Manel Serra i Moret, de Pineda.

Tresorer, Pere Manén i Artés, de Barcelona.

Vocals: Antoni Suñol i Pla, de Barcelona; Joan Monés i Costa, de Barcelona; Macià Mallol i Bosch, de Tarragona, i Frederic Barceló i Aguilera, de Barcelona.

Secretari de Propaganda, J. Grant i Sala, de Barcelona.

Secretari de Relacions Exteriors, Francesc X. Casals i Vidal, de Barcelona.

Secretari d'Acció Cultural i Social, A. Rovira i Virgili, de Barcelona.

Secretari General, R. Pla i Armengol, de Barcelona.

I la Comissió Electoral ha quedat formada per els senyorss següents:

President, Antoni Colomer i Tutau.

Vocals: J. Grant i Sala, Antoni Carbonell i Joan Quer.

Secretari: Amadeu Peig i Avellà.

L'Orfeo Tarragoní ha comensat a donar gran activitat als ensaigs per al concert amb que proxima-ment obsequiarà als seus socis protectors.

Segons referencies, dit concert promet ésser un aconceixement artistic i un èxit més per a l'institució cantaire, doncs el Mestre Enric Morera ha demanat i obtingut, d'un distingit escriptor tarragoní i bon amic de l'Orfeo, una bella poesia, a la que està posant música expresament per a que la canti l'Orfeo en el proper concert, al que ha promès assistir-hi l'insigne músic i inspirat mestre compositor Morera.

Oportunament donarem mes detalls.

Dimecres, dia 8 del corrent, se inaugurarà al «Centre de Naturals de Tarragona i sa Provincia» la Exposició de productes de nostre camp, de la qual ja n'hem parlat diferents vegades.

Per les referencies que han arribat finses a nosaltres, de la mentada Exposició, dins la seva modestia que implica el local aont se celebrarà, serà una esplèndida manifestació de lo que nostra provincia produeix agrícola, industrial, científica i artisticament parlant.

Confiant en el èxit que no hi ha dubte tindrà aital Exposició, felicitem per avençat als iniciadors de aquesta hermosa idea.

El quadern de la present setmana de la *Lectura Popular* publica «Poesies» den J. Serra i Campdelacreu.

Imprempta de Llorens i Obré. — Fortuny, 4

Panificació

FORNS DE SANT ANTONI

Diariament, pa de primera ••

•• A domicili i al comptat

Rebolledo, 20, bis : : PORT

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, vindetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general
 de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADÀ**

Per a més informes dirigir-se al domicili social:

Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i anàlisis micro químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÀ

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melge
 de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per als pobres, franca
 dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

Podém demostrar
 que casa nostra
 es la mes barata en tot

GILBERT GERMANS : Unió, 20

Galeria Fotográfica d'Art

PERE PALLEJÀ — Unió, 18

PERE LLORET

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

Farmacia Central

Laboratori Químic Bacteriológic

Martí Güell

Rambla Sant Carles, 41 : : :
 : : : i Sant Fructuós, 5

JOAN ESBERT

FARMACÉUTIC

UNIÓ, 22

CANAS

desaparecen en seguida con el Agua-perla LA VICTORIEUSE
 para teñir el cabello de hermosa negro o castaño. Es la mejor y
 más higiénica. No destiñe. Se puede rizar. Una operación dura
 varios meses. De venta en Tarragona, a 5 pesetas frasco, en la
 Ferreteria de Matias Mallol, calle San Agustín, 9 y Augusto,
 3.— Pídase prospecto.

PERE SIMÓ ROMEU

ESPECIALISTA EN ENFERMETATS DE LA BOCA I DENTS

Curació de la cariç dentaria i abturacions en plata, platino, marfil : Orificacions : Treball d'escola americana : Ponts, corones, pivots, dent espiga : Dents i dentadures de totes classes i preus : Cirurgia i tractament pràctic-modern per la curació de les enfermetats de la boca i extraccions.

CONSULTA tots els dies, de 9 del matí a les 4 de la tarda, menys els diumenges

RAMBLA SANT JOAN, 53, PRAL.
 TARRAGONA

"ANUARIO COMERCIAL"

EDICIÓ DE 1916

INFORMACIÓ COMPLERTA DE TOT ESPANYA I POSSESSIONS

DOS VOLUMINOSOS LLIBRES

Solidament enquadernats

Demanat avans del 1.º de Gener. Pessetes 15'00
 Demanat després. " 20'00

ANUNCIS A PREUS BARATÍSSIMS

AGENT A TARRAGONA: PERE OLIVELLA

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raims sense alcohol

The Grape Juice Co. L^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més
 higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les
 malalties i convales-
 cencia

Se ven per tot arreu

IMPREMPTA

Llorens
 i Cabré

Fortuny, 4

TARRAGONA

Companyia de segurs sobre la vida

La New-York, de New-York

Companyia de segurs contra incendis

L'UNION, de Paris

Companyia de segurs contra accidents

L'Assicuratrice Italiana, de Milán

Companyis de Segurs marítims i terrestres

Centro Catalán de Aseguradores, de Barcelo a

LA LIGURIA, de Milán

SUBDIRECTOR A TARRAGONA:

Maciá Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

DE

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamanys : Escribanies : Plumes Stilogràfiques : Pesa-carries : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

MAGATZEM DE FERRETERIA

FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes — Objectes per a regalos
 Articles per a magatzems de vins i olis

Maciá Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9